

DERECSKE VÁROS TURISZTIKAI KONCEPCIÓJA

Készítette: Rékasi Attila fotóművész

DERECSKE 2014.

I., A koncepció célja, alapvetései:

A koncepcióm megalkotásának célja, elkezdni arról gondolkodni, hogy a 21. századi húzóágazat -a turizmus- hogyan jelenhet meg Derecske város mindennapjaiban. Mit lehetne-kellene tenni azért, hogy a közel nulláról szeretett városunk elmozduljon, ezen a máshol virágzó területen.

Nem szakemberként -ez félig igaz, hiszen diplomámat szabadidő-szervező szakterületen szereztem-, inkább negyven éve itt élőként és a „A város, ahol jó élni” szlogen megalkotójaként értekezem. Katalizátornak szánom dolgozatom, egy jövőbeni együtt gondolkodás kiindulópontjaként. Itt jegyzem meg, mivel nem vagyok a téma kutatója, írásom történeti utalásai hipotézisekre, feltételezésekre épülnek, nem tudományos értékűek!

Fő irányvonalként a **helyi turizmus koncepciójának** kidolgozását szeretném jelen munkámban megalapozni. A városban és közvetlen környezetében sok fotósétát költve fogalmazódott a gondolat, hogy ha idegenek -egyenlőre- nem is jönnek hozzánk turistáskodni, legalább mi helyiek csodáljuk, értékeljük városunk szép környezetét. Szabadidőnket, az egészségmegőrzés szellemében aktívan, pl. a város határába kiséstálva töltjük el, jó levegőn mozogva, kikapcsolódva.

II., Derecske város múltbéli turizmusának általam ismert oldalai:

Talán nem túlzás, ha azt mondom Derecske város történetének nem a turizmus volt a központi kérdésköre. Ennek oka, vélhetően nem csak az alapvetően mezőgazdaságra épülő berendezkedése, hiszen pl. Tirolban ez nem mutatkozott hátrányként a turisták érdeklődését figyelembe véve (muskátlis vidéki magán vendégházakban értékesítik a családi gazdaságok által megtermelt friss helyi termékeket stb). Az okokat csak sejthetem, tudtommal erre vonatkozó tudományos

kutatás, még nem készült (hacsak a Gimnáziumunk Turizmus szakirányú képzése nem termelt ki valamilyen vonatkozó dolgozatot e tárgyban, de erről tudomásom nincs, itt jegyzem meg, a kapcsolatfelvétel indokolt lenne).

Gondolom Derecske „antiturisztikai” valójának emberi, kulturális, gazdasági, infrastrukturális stb. okok lehetnek a hátterében. Ha azt mondanánk, hogy nem ezek, hanem a településünk adottságai az okok, akkor nem értenénk, hogy 20 kilométer távolságra, hogyan nőhetett Hajdúszoboszló Európa egyik forgalmas üdülőhelyévé (lehet, hogy jobb, vagy több a gyógyvizük, tény, hogy forgalmas vasútvonalon vannak, de ott sem biztos csak ezen múlt!).

Szóllósi Imréné-Rékasi Attila: *Derecske története képekben* című fotóalbum több bizonyosságát is adja annak, hogy a derecskei polgárok eljártak, más helyekre turistáskodni, többek között Szoboszlóra is fürdőzni.

Gyermekkori emlékem, hogy fácánvadászaton Svéd vadászoknak voltam fegyvertöltője, tehát vadászturizmus 40 éve volt mifelénk, nem tudom, van e még?

Ambiciózus fiatalok szép feladata lehetne, derecske turizmus múltjának kutatása, feltérképezése, még talán élnek olyanok, akik elmesélhetnék, kik jártak itt, milyen célzattal, és a derecskei polgárok hova jártak a fentiekén kívül.

III., Derecske város helyi turizmusának koncepciója:

A helyi túrizmust (előnyt kovácsolva a hátrányból), a túrázásra (séta a jó levegőn) alapoznám, itt látom azt a lehetőséget, amivel lehetne Derecske élhetőségét növelni, úgy, hogy mozgalmat teremtve, az egészséges életmódért is tegyünk. Fotósétáimon azt tapasztaltam, hogy Derecske, ha nem is egy turistaparadicsom, de nem is egy jellegtelen, élményeket nem nyújtó „lepusztult” hely. Közvetlen környezetében több olyan jellegzetes alföldi, mezőiségi táj, látványelem akad, amelyért érdemes egy sétát tenni. Érdekes épületek, kertségi pajták, illetve a Makovecz Mernöki Iroda által tervezett lakóépület. Jellegzetes szép tájrészletek, pihenésre, sportolásra alkalmas ligetek, rétek szolgálhatnák a rekreációt. Érdemes volna néhány helyen minimális infrastruktúra biztosításával -víznyerőhely, wc, esőbeálló- baráti társaságok családok részére piknikezési, főzési lehetőséget biztosítani, ahol akár nagyobb társaság is együtt tud pihenni, szórakozni.

Minek ehhez koncepció? Bárki szabadon kísétálhat, levegőzhet.

1., Mai napság az igényt fel kell támasztani, a figyelmet rá kell irányítani a lehetőségekre, a média eltompítja az embereket, megszokják, hogy mindent készen kapnak.

2., Akiben magától feltámad az igény, azt gyakran visszaveti az infrastruktúra hiánya. Gazos elhanyagolt gyalogutak, szemétgyűjtők hiánya, nem tud leülni egy padra, hogy kicsit megpihenjen, elázik, ha vihar jön stb.

3., Egy koncepció és egy abból kinövő turisztikai rendszer, szabadidő eltöltési javaslatokkal önmagában növelheti a helyi turizmust, például ha tájékoztatjuk a polgárokat hova érdemes kimenni, mi az, amit az adott területen érdemes megnézni, megfigyelni stb.

III./a. Koncepció a Sétálóturizmus elindítására:

1., 3-6 klasszikus sétaútvonal kijelölése. A kijelölt sétaútvonalak sétabaráttá tétele (útvonaltsíztítás, kitáblázása, pihenőhelyek kiépítése stb.)

2., Önkormányzat és intézményei erőforrásainak felkutatása, „megmozgatása” az ügy érdekében (közmunkások stb).

3., Civil szervezetek bevonása, erőforrásaik használata (pl.: Derecskéért Civil Összefogás Egyesület)

4., Médiakampány indítása a Sétálóturizmusért, itt jó lenne megtalálni a mozgalom vezetőjét, mert tapasztalataim szerint minden eszme élére kell egy „motor”, egy lelkes ember, aki viszi a lángot.

5., Látnivalók, érdekességek, történetek, turisztikai célpontok felkutatása, lajstromba vétele, bemutatása.

III./b. Javaslatok Sétálóútvonalak kijelölésére:

1., derecskei „Makovecz Ház” környéke

2., derecskei Patkós Horgásztó

3., derecskei Hármadomb és környéke

4., Vásártéri vasútállomás és a szemben lévő rét

5., Tájvédelmi területek

III./c. Szabad ötletek a Sétautak projekthez:

1., Polgármester Úr szerint, ha fém, vagy fa ülő, fedő alkatrészeket rakunk ki a sétahelyek végpontjaira, azokat nagy valószínűséggel eltulajdonítják, az anyag értéke miatt. Ezért arra gondoltam, hogy környezetvédelmi projekt keretében pillepalackokból és szalmás agyagból lehetne építeni társadalmi, diák munkával padokat, kis kunyhócskákat akár.

2., A szőlőskertjeink is nagyon romantikus turisztikai helyszínek lehetnek, de ezek zártkertek, nem tudom hogy lehetne a bejárást megoldani.

3., A Magánhalastónál lévő Kálló szakaszt, annak gátját, partját, a fiatalok pihenő és játszó helyévé lehetne alakítani.

4., A horgászó város felé eső csücskén, egy remek, pihenő, sport és főzőhelyet lehetne kialakítani.

5., Fel lehetne kutatni, eleveníteni, néhány tradicionális népi játékot, Baranta, rongylabdázás, karikázás, sárkányeregetés (példa a pénzbe nem kerülő figyelmességre sárkányeregetés kapcsán: megnézni meteorológiai statisztikákat és ajánlani szeles időszakokat, a művelődési házban gyerekeknek felnőtteknek sárkányépítő foglalkozás szervezése) stb. Ezek játszóhelye a sétautak végpontjánál lehetne.

6., A derecskei egészségház orvosait az ügy mellé lehetne állítani, adnak ajánlásokat, milyen gyakoriságú séta, milyen egészségügyi előnyökkel járna, ezzel is tudatosítva a pozitív hatásokat.

IV., Derecske város idegenforgalmi turizmusának lehetőségei:

Nyilván az idegenforgalom növelésében is lehetnek potenciálok, példaként említem, hogy uniós és egyéb támogatásokból, magánköltségen épült tájházunk, egy lovastanya és legalább két falusi vendégház. Értesüléseim szerint, ezeket rendszeresen használják a hozzánk érkező vendégek.

Nem ez volt a fő téma a koncepció megalkotásánál, ezért, erről a területről csak néhány gondolatébresztő témát vetek fel!

Városunkban örök problémaként jelentkező munkanélküliség a rendszerváltás óta még nagyobb problémákat vetett fel. A gépesített mezőgazdaság és a földtulajdon zömének nagygazdálkodókhoz kerülése, a földművesek számának csökkenését hozta.

A valamikor országos elsőségű kisiparosságunk is már a múlté, sokan csak Debrecenben találnak munkát, órákat utazva naponta. Ezen munkaerő piaci gondok enyhítése is lehetne a turizmusunk fejlesztésének egyik oka, megemlítve azt, hogy azért húzóágazatot nehéz lenne építeni belőle, de talán az sem lenne lehetetlen, ha mernénk nagyokat álmodni (Széchenyi után szabadon).

*Alapvető problémánk, hogy mivel csalogassuk ide a turistát? Faragjunk előnyt hátrányunkból? A derecskei emberek szerint, mint köztudott: „Nincs itt semmi”, alapozzunk a csendre, nyugalomra? Ez is járható út lehetne, hogy érdekel-e ez elég fizető turistát, azt kutatni kellene.

*Járható út lehetne a lovas turizmus kibővítése, ez profilba váгна itt az Alföld közepén, ráadásul a nemzeti kormány ezt mainapság támogatja is elvileg.

*Meg lehetne vizsgálni, hogy az egyébként telítődő gasztronómiai turizmusba, a derecskei hagyományos ételek, szokások bevonhatók e?

*Horgász, vadászturizmus fejlesztésének lehetőségeit is körül kellene járni, fejleszteni azt.

*Tanácsot lehetne kérni a turizmus Magyar szervezeteitől, mi a véleményük, hol lehet még piaci rés és megpróbálni arra ráépíteni koncepciót.

V., Záró gondolatok:

Ezen koncepció olvasóit arra kérem, hogy ne a problémát lássák az általam felvetett gondolatok megvalósításában, hanem a jó szándékot, a tenni akarást, a jobbító szándékot. A mindenlébenkanálságnak még a látszatát is el szeretném kerülni. A fontoskodását még jobban, de sajnos, napjainkra oda jutott kis társadalmunk, hogy fotóművészként nekem „kell” ezzel is foglalkoznom, mivel sajnos mások, mondjuk a fiatalok nem nagyon tolonganak a helyi kérdések felvetésére, megoldására (nem bántva senkit, ezek tények). Mást ne mondjak, az Oázis KSZE (űrt hagyó megszűnéséig), komoly erőfeszítéseket tett (Szöllősi Lajos és Balogh Lacus barátom) a civil élet megszervezésére, a fiatalok bevonására a jövő irányításába, sajnos ez szélmalomharcnak bizonyult!

Szeretném hangsúlyozni, hogy régi vesszőparipám, mi szerint: sok dolog nem pénz kérdése! A derecskei turizmusban is sok mindent figyelemmel, civil munkával, a

meglévő erőforrások felhasználásával, illetve minimális pénzzel meg lehetne oldani! A kedvező hatások (egészségesebb életmód, több sétáló ember) pedig, messze felülmúlnák a befektetett munkát, pénzt. Az egészségügyi költségek csökkenésével megspórolt pénzt milliós nagyságrendre becsülöm, pl.: ha csak egy-két kialakuló cukorbetegséget odázunk el a Sétamozgalommal.

Az önkormányzat kulturális és sport bizottságai sem foglalkoztak még -tudtommal- a fenti kérdésekkel (elnézést ha tévedek, akkor viszont a kommunikációt kell felülvizsgálni). Tudom a Bizottság túlterhelt, de remélem ez a szerény munka felkelti figyelmüket, és elindul végre valami ez ügyben!

Ezeket a témákat, a Derecske Város Művészeti Konceptiójával egyetemben már rég óta, a 90-es évek óta mondogatom az éppen regnáló városvezetésnek, de mint tudjuk, a szó elszáll, ezért is vettem papírra gondolataimat, kérem Önt kedves olvasó ne hagyjuk, hogy feleslegesen pusztuljanak azok a fák, melyek értékes testüket adták ehhez, az immár kinyomtatott és benyújtott anyaghoz! Köszönöm.

Derecske 2014.

Rékasi Attila fotóművész
a Derecskéért Civil Összefogás Egyesület elnökségi tagja